

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2007. gada 11. septembrī*

Lieta C-17/06

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam,

ko *Cour d'appel de Nancy* (Francija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2006. gada 9. janvārī un kas Tiesā reģistrēts 2006. gada 17. janvārī, tiesvedībā

Céline SARL

pret

Céline SA.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [*P. Jann*], K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], A. Ross [*A. Rosas*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*] un R. Šintgens [*R. Schintgen*], tiesneši A. Ticano [*A. Tizzano*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*] (referents), J. Malenovskis [*J. Malenovský*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*] un T. fon Danvics [*T. von Danwitz*],

* Tiesvedības valoda — franču.

ģenerāladvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],
sekretārs M. A. Godisārs [*M.-A. Gaudissart*], nodaļas vadītājs,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2006. gada 7. novembrī,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Céline SA* vārdā — P. de Kandē [*P. de Candé*], *avocat*,

- Francijas valdības vārdā — Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un Ž. K. Niolē [*J.-C. Niollet*], pārstāvji,

- Itālijas valdības vārdā — I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kam palīdz S. Fjorentino [*S. Fiorentino*], *avvocato dello Stato*,

- Apvienotās Karalistes valdības vārdā — V. Džeksone [*V. Jackson*], pārstāve, kurai palīdz M. Tepins [*M. Tappin*], *barrister*,

- Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — V. Vilss [*W. Wils*], pārstāvis,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus tiesas sēdē 2007. gada 18. janvārī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz Padomes 1988. gada 21. decembra Pirmās direktīvas 89/104/EEK, ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm (OV 1989, L 40, 1. lpp.; turpmāk tekstā — “Direktīva”), 5. panta 1. punkta interpretāciju.
- 2 Šis lēmums iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Céline SA* un *Céline SARL* par to, ka pēdējā minētā ir izmantojusi sabiedrības nosaukumu “Céline” un firmas zīmi [*enseigne*] “Céline”.

Atbilstošās tiesību normas

- 3 Direktīvas 5. panta ar virsrakstu “Tiesības, ko piešķir preču zīme” 1., 3. un 5. punktā noteikts:

“1. Reģistrētā preču zīme piešķir īpašniekam šajā ziņā ekskluzīvas tiesības. Īpašniekam ir tiesības atturēt visas trešās personas, kas nav saņēmušas viņa piekrišanu, lietot [izmantot] komercdarbībā:

- a) jebkuru apzīmējumu, kas ir identisks preču zīmei attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, kuri ir identiski tiem, attiecībā uz ko ir reģistrēta preču zīme;

- b) jebkuru apzīmējumu, ja tā identitātes vai līdzības preču zīmei un preču vai pakalpojumu, uz ko attiecas preču zīme, identitātes vai līdzības dēļ pastāv varbūtība maldināt sabiedrību [sabiedrībai pastāv sajaukšanas iespēja], kas ietver asociācijas iespēju starp apzīmējumu un preču zīmi.

[..]

3. Saskaņā ar šī panta 1. un 2. punktu cita starpā var aizliegt šādas darbības:

- a) apzīmējuma piestiprināšanu precēm vai to iepakojumam;
- b) preču piedāvāšanu vai to laišanu tirgū, vai uzkrājumu veidošanu šiem nolūkiem, izmantojot šo apzīmējumu, vai pakalpojumu piedāvāšanu vai sniegšanu ar šo apzīmējumu nosaukumu;
- c) preču importu vai eksportu, izmantojot šo apzīmējumu;
- d) apzīmējuma lietošanu darījumu dokumentos un reklāmā.

[..]

5. Šā panta 1. līdz 4. punkts neietekmē normas nevienā dalībvalstī attiecībā uz aizsardzību pret šā apzīmējuma lietošanu citos nolūkos, nevis preču un pakalpojumu atšķiršanai, ja [ši] apzīmējuma nepamatota lietošana rada negodīgas priekšrocības, kas izriet no preču zīmes atšķirtspējas vai reputācijas, vai kaitē preču zīmes atšķirtspējai vai reputācijai.”

- 4 Direktīvas 6. panta ar virsrakstu “Preču zīmes darbības ierobežojumi” 1. punktā paredzēts:

“Preču zīme nedod tās īpašniekam tiesības aizliegt trešai personai izmantot komercdarbībā:

- a) viņa paša vārdu vai adresi;

[..]

ar nosacījumu, ka tās izmanto saskaņā ar godīgu praksi rūpnieciskās vai komerciālās lietās.”

Pamata prāva un prejudiciālais jautājums

- 5 *Céline SA*, sabiedrība, kas ar šo nosaukumu dibināta 1928. gada 9. jūlijā, galvenokārt nodarbojas ar apģērbu, kā arī modes aksesuāru izstrādi un pārdošanu.

- 6 1948. gada 19. aprīlī šī sabiedrība iesniedza reģistrācijas pieteikumu vārdiskai preču zīmei "CÉLINE", kuras reģistrācija pēc tam tika pastāvīgi atjaunota, pēdējo reizi — 1998. gada 6. martā, lai apzīmētu visas preces, kuras ietilpst 1.–42. klasē atbilstoši pārskatītajam un grozītajam 1957. gada 15. jūnija Nicas Nolikumam par preču un pakalpojumu starptautisko klasifikāciju preču zīmju reģistrācijas vajadzībām, proti — "apģērbi un kurpes".

- 7 1950. gada 25. septembrī Grīnfogels [*Grynfogel*] tika reģistrēts Nansī [*Nancy*] Komerccarbības un sabiedrību reģistrā, lai saistībā ar vīriešu un sieviešu apģērbu tirdzniecību izmantotu firmas zīmi "Céline".

- 8 *Céline SARL* ir norādījusi, ka tās tiesības izmantot firmas zīmi "Céline" izriet no Grīnfogela tiesībām, kas pēc tam ir tikušas nodotas starp vairākiem uzņēmējiem. Šī sabiedrība Komerccarbības un sabiedrību reģistrā tika reģistrēta 1992. gada 31. janvārī ar mērķi, izmantojot šo firmas zīmi, darboties komercdarbībā saistībā ar gatavajiem apģērbiem, apakšveļu, sērijveida apģērbiem, zvērādām, drēbēm un dažādiem aksesuāriem.

- 9 Pēc tam, kad tā bija informēta par šo situāciju, *Céline SA* cēla prasību pret *Céline SARL*, lai tai tiktu aizliegts veikt darbības, kas pārkāpj preču zīmi "CÉLINE", un negodīgas konkurences darbības, piesavinoties nosaukumu "Céline" un firmas zīmi "Céline", kā arī lai saņemtu atlīdzību par ciesto kaitējumu.

- 10 Ar 2005. gada 27. jūnija spriedumu *Tribunal de grande instance de Nancy* (Nansi Apgabaltiesa) apmierināja visus *Céline SA* prasījumus un aizliedza *Céline SARL* jebkādi izmantot vārdu “Céline” atsevišķi vai kopā ar citiem vārdiem un jebkādā veidā, uzdeva tai grozīt savu sabiedrības nosaukumu tā, lai tas nebūtu sajaucams ar agrāko preču zīmi “Céline”, kā arī ar nosaukumu “CÉLINE”, un uzdeva tai samaksāt *Céline SA* EUR 25 000 kā zaudējumu un procentu atlīdzību.
- 11 2005. gada 4. jūlijā *Céline SARL* par šo spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību *Cour d'appel de Nancy* (Nansi Apelācijas tiesa), apgalvojot, ka tāda apzīmējuma izmantošana, kurš ir identisks agrākai preču zīmei, sabiedrības nosaukuma vai firmas zīmes veidā nav uzskatāma par pārkāpumu, jo ne sabiedrības nosaukuma, ne firmas zīmes mērķis nav atšķirt preces vai pakalpojumus, un ka katrā ziņā no sabiedrības viedokļa nevarētu būt neskaidrības attiecībā uz attiecīgo preču izcelsmi, ievērojot *Céline SA* darbību vienīgi apģērbu un luksusa aksesuāru tirgū.
- 12 *Cour d'appel de Nancy* nolēma apturēt lietas izskatīšanai un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Direktīvas [..] 5. panta 1. punkts ir interpretējams tādējādi, ka tas, ka trešā persona bez atļaujas pieņem reģistrētu vārdisku preču zīmi par sabiedrības nosaukumu, komercnosaukumu vai firmas zīmi saistībā ar identisku preču tirdzniecību, ir uzskatāms par šīs preču zīmes izmantošanu komercdarbībā, ko īpašnieks ir tiesīgs aizliegt atbilstoši savām ekskluzīvajām tiesībām?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 13 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai tas, ka trešā persona bez atļaujas kā sabiedrības nosaukumu, komercnosaukumu vai firmas zīmi izmanto apzīmējumu, kas ir identisks agrākai vārdiskai preču zīmei, saistībā ar tādu preču tirdzniecību, kuras ir identiskas precēm, attiecībā uz kurām reģistrēta preču zīme, ir uzskatāms par tādu izmantošanu, kuru preču zīmes īpašnieks var apturēt atbilstoši Direktīvas 5. panta 1. punktam.

Par Direktīvas 5. panta 1. punkta interpretāciju

- 14 Saskaņā ar Direktīvas 5. panta 1. punkta pirmo teikumu, reģistrēta preču zīme savam īpašniekam piešķir ekskluzīvas tiesības. Saskaņā ar šī paša punkta a) apakšpunktu šīs ekskluzīvās tiesības īpašniekam piešķir tiesības atturēt visas trešās personas, kas nav saņēmušas viņa piekrišanu, izmantot komercdarbībā apzīmējumu, kas ir identisks preču zīmei, attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, kuri ir identiski tiem, attiecībā uz ko ir reģistrēta preču zīme. Citās Direktīvas tiesību normās, tādās kā 6. pants, paredzēti noteikti ierobežojumi preču zīmes iedarbībai.
- 15 Lai izvairītos no preču zīmes īpašniekam piešķiramās aizsardzības atšķirībām dažādās dalībvalstīs, Tiesai ir jāsniedz vienota Direktīvas 5. panta 1. punkta un it īpaši tajā norādītā "izmantošanas" jēdziena interpretācija (2002. gada 12. novembra spriedums lietā *C-206/01 Arsenal Football Club, Recueil*, I-10273. lpp., 45. punkts, un 2007. gada 25. janvāra spriedums lietā *C-48/05 Adam Opel*, Krājums, I-1017. lpp., 17. punkts).
- 16 Kā izriet no Tiesas judikatūras (iepriekš minētais spriedums lietā *Arsenal Football Club*, 2004. gada 16. novembra spriedums lietā *C-245/02 Anheuser-Busch*, Krājums,

I-10989. lpp., un iepriekš minētais spriedums lietā *Adam Opel*) atbilstoši Direktīvas 5. panta 1. punkta a) apakšpunktam reģistrētas preču zīmes īpašnieks var aizliegt trešai personai izmantot apzīmējumu, kas identisks tā preču zīmei, tikai tad, ja izpildīti šādi četri nosacījumi:

- šai izmantošanai jānotiek komercdarbībā;
- tai jānotiek bez preču zīmes īpašnieka piekrišanas;
- tai jānotiek attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, kas ir identiski tiem, attiecībā uz ko ir reģistrēta preču zīme, un
- tai jāiespaido vai jāvar iespaidot preču zīmes funkcijas, it īpaši tās pamatfunkciju, kas ir garantēt patērētājiem preču vai pakalpojumu izcelsmi.

¹⁷ Pirmkārt, pamata lietā netiek apstrīdēts, ka attiecīgajai preču zīmei identisks apzīmējums tiek izmantots komerciālajā darbībā ekonomiska labuma gūšanai, nevis privātajā sfērā. Tā rezultātā šis apzīmējums ir izmantots komercdarbībā (skat. pēc analogijas iepriekš minētos spriedumus lietā *Arsenal Football Club*, 40. punkts, un lietā *Adam Opel*, 18. punkts).

¹⁸ Otrkārt, tāpat nav apstrīdēts, ka apzīmējums izmantots bez pamata lietā apskatāmās preču zīmes īpašnieka piekrišanas.

- 19 Savukārt *Céline SARL* apstrīd, ka apzīmējums, kas ir identisks attiecīgajai preču zīmei, ticis izmantots "attiecībā uz precēm" Direktīvas 5. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē.
- 20 No Direktīvas 5. panta sistēmas izriet, ka apzīmējuma izmantošana attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem 5. panta 1. un 2. punkta izpratnē ir izmantošana ar mērķi atšķirt minētās preces vai pakalpojumus, savukārt 5. panta 5. punkts ir vērst uz "apzīmējuma izmantošanu citiem mērķiem, izņemot preču vai pakalpojumu atšķiršanu" (1999. gada 23. februāra spriedums lietā *C-63/97 BMW, Recueil*, I-905. lpp., 38. punkts).
- 21 Sabiedrības nosaukuma, komercnosaukuma vai firmas zīmes mērķis pats par sevi nav atšķirt preces vai pakalpojumus (šajā sakarā skat. 2002. gada 21. novembra spriedumu lietā *C-23/01 Robelco, Recueil*, I-10913. lpp., 34. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Anheuser-Busch*, 64. punkts). Faktiski sabiedrības nosaukuma mērķis ir identificēt sabiedrību, kamēr komercnosaukuma vai firmas zīmes mērķis ir apzīmēt veiktās komerciālās darbības. Tādējādi, tā kā sabiedrības nosaukuma, komercnosaukuma vai firmas zīmes izmantošana tikai identificē sabiedrību vai apzīmē komerciālās darbības, šādu izmantošanu nevar uzskatīt par izmantošanu "attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem" Direktīvas 5. panta 1. punkta izpratnē.
- 22 Savukārt izmantošana "attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem" šīs normas izpratnē pastāv, ja trešā persona izvieto apzīmējumu, kas veido tās sabiedrības nosaukumu, tās komercnosaukumu vai firmas zīmi, uz tās pārdotajām precēm (šajā sakarā skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Arsenal Football Club*, 41. punkts, un lietā *Adam Opel*, 20. punkts).

- 23 Turklāt, pat tos neizvietojot, izmantošana “attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem” iepriekš minētās normas izpratnē pastāv, ja trešā persona minēto apzīmējumu izmanto tādā veidā, ka tiek radīta saikne starp apzīmējumu, kas ir trešās personas sabiedrības nosaukums, komercnosaukums vai firmas zīme, un precēm, ko tirgo, vai pakalpojumiem, ko piedāvā trešā persona.
- 24 Iesniedzējtiesai pamata prāvā ir jāizlemj, vai *Céline SARL* veiktā apzīmējuma “Céline” izmantošana ir izmantošana attiecībā uz šīm precēm Direktīvas 5. panta 1. punkta izpratnē.
- 25 Visbeidzot, *Céline SARL* apgalvo, ka no sabiedrības viedokļa nevarot pastāvēt neskaidrības attiecībā uz šīm precēm.
- 26 Kā atgādināts šī sprieduma 16. punktā, trešai personai saskaņā ar Direktīvas 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu var aizliegt bez atļaujas izmantot apzīmējumu, kas ir identisks reģistrētai preču zīmei, attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, kas ir identiski tiem, attiecībā uz kuriem šī preču zīme ir reģistrēta, vienīgi tad, ja tas iespaido vai var iespaidot preču zīmes funkcijas, it īpaši tās pamata funkciju — garantēt patērētājiem preču vai pakalpojumu izcelsmi.
- 27 Tā tas ir gadījumā, kad trešā persona apzīmējumu attiecībā uz savām precēm vai pakalpojumiem izmanto tādā veidā, ka patērētāji var to interpretēt kā tādu, kas apzīmē attiecīgo preču vai pakalpojumu izcelsmi. Šādā gadījumā apzīmējuma izmantošana var apdraudēt preču zīmes pamatfunkciju, jo netraucētas konkurences sistēmā, ko cenšas izveidot un uzturēt ar EK līgumu, tai jākalpo par garantiju, ka visas preces vai pakalpojumi, kas ar to apzīmēti, ir ražoti vai piegādāti, īstenojot viena vienīga uzņēmuma kontroli, kurš ir atbildīgs par to kvalitāti (šajā sakarā skat.

iepriekš minēto spriedumu lietā *Arsenal Football Club*, 48. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 56.–59. punkts).

- 28 Iesniedzējtiesai pamata prāvā ir jāizlemj, vai *Céline SARL* veiktā apzīmējuma “*Céline*” izmantošana iespaido vai varētu iespaidot preču zīmes “*Céline*” funkcijas un — konkrētāk — tās pamatfunkciju.

Par Direktīvas 6. panta 1. punkta a) apakšpunkta interpretāciju

- 29 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Tiesas pienākums ir sniegt iesniedzējtiesai visus Kopienų tiesību interpretācijas elementus, kas tai var būt noderīgi, izspriežot iztiesājamo lietu, neatkarīgi no tā, vai šī tiesa savu jautājumu formulējumā uz tiem atsaukusies (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Adam Opel*, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 30 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 6. panta 1. punkta a) apakšpunktu preču zīmes piešķirtās tiesības tās īpašniekam neļauj aizliegt trešai personai komercdarbībā izmantot tās pašas vārdu vai adresi, ciktāl trešā persona tos izmanto saskaņā ar godīgu praksi rūpnieciskās vai komerciālās lietās.

- 31 Tiesa ir nolēmusi, ka šīs normas piemērošanas joma neaprobežojas ar fizisku personu vārdiem (iepriekš minētais spriedums lietā *Anheuser-Busch*, 77.–80. punkts).
- 32 Tāpēc ir jāizvērtē, vai tādā gadījumā kā pamata prāvā apskatāmais, ja iesniedzējtiesa nonāktu pie secinājuma, ka saskaņā ar Direktīvas 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu *Céline SA* ir tiesības aizliegt *Céline SARL* izmantot apzīmējumu “Céline”, un lai ļautu šai tiesai izlemt tās izskatīšanā esošo lietu, Direktīvas 6. panta 1. punkta a) apakšpunkts nepieļauj, ka preču zīmes īpašnieks trešai personai aizliedz izmantot apzīmējumu, kas ir identisks viņa preču zīmei, kā sabiedrības nosaukumu vai komercnosaukumu.
- 33 Tiesa ir nolēmusi, ka nosacījums par izmantošanu “saskaņā ar godīgu praksi rūpnieciskās vai komerciālās lietās”, kā tas noteikts Direktīvas 6. panta 1. punktā, būtībā izsaka godīguma pienākumu attiecībā pret likumīgajām preču zīmes īpašnieka interesēm (iepriekš minētais spriedums lietā *Anheuser-Busch*, 82. punkts).
- 34 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka minētā godīgās izmantošanas nosacījuma ievērošana ir jāizvērtē, ņemot vērā, ciktāl, pirmkārt, trešās personas vārda izmantošanu attiecīgā sabiedrības daļa vai vismaz nozīmīga tās daļa uztvers kā saikni starp trešās personas precēm un preču zīmes īpašnieku vai personu, kurai ir tiesības lietot šo preču zīmi, un, otrkārt, ciktāl trešām personām tas būtu jāapzinās. Vērā ņemams faktors, veicot šo vērtējumu, ir arī apstākļi, ka runa ir par preču zīmi, kam dalībvalstī, kurā ir reģistrēta preču zīme un kurā ir pieprasīta tās aizsardzība, ir zināma reputācija, no kā trešās personas varētu gūt labumu, tirgojot savas preces vai sniedzot pakalpojumus (iepriekš minētais spriedums lietā *Anheuser-Busch*, 83. punkts).

- 35 Iesniedzējtiesai ir jāveic vispārējs novērtējums visiem pamata prāvā nozīmīgiem apstākļiem, lai novērtētu, vai var uzskatīt, ka *Céline SARL* negodīgi konkurējusi ar *Céline SA* (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Anheuser-Busch*, 84. punkts).
- 36 Ievērojot visus iepriekš iztirzātos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka tas, ka trešā persona bez atļaujas izmanto sabiedrības nosaukumu, komercnosaukumu vai firmas zīmi, kas ir identiska agrākai vārdiskai preču zīmei, saistībā ar tādu preču tirdzniecību, kuras ir identiskas precēm, attiecībā uz kurām reģistrēta preču zīme, ir uzskatāms par tādu izmantošanu, kuru šīs preču zīmes īpašnieks var apturēt atbilstoši Direktīvas 5. panta 1. punkta a) apakšpunktam, ja tā ir izmantošana attiecībā uz precēm, kura iespaido vai var iespaidot preču zīmes funkcijas.

Šādā gadījumā Direktīvas 6. panta 1. punkta a) apakšpunkts var būt šķērslis šādam aizliegumam vienīgi tad, ja trešā persona savu sabiedrības nosaukumu vai komercnosaukumu izmanto saskaņā ar godīgu praksi rūpnieciskās vai komerciālās lietās.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 37 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospiež:

tas, ka trešā persona bez atļaujas izmanto sabiedrības nosaukumu, komercnosaukumu vai firmas zīmi, kas ir identiska agrākai vārdiskai preču zīmei, saistībā ar tādu preču tirdzniecību, kuras ir identiskas precēm, attiecībā uz kurām reģistrēta preču zīme, ir uzskatāms par tādu izmantošanu, kuru šis preču zīmes īpašnieks var apturēt atbilstoši Padomes 1988. gada 21. decembra Pirmās direktīvas 89/104/EEK, ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm, 5. panta 1. punkta a) apakšpunktam, ja tā ir izmantošana attiecībā uz precēm, kura iespaido vai var iespaidot preču zīmes;

šādā gadījumā Direktīvas 89/104 6. panta 1. punkta a) apakšpunkts var būt šķērslis šādam aizliegumam vienīgi tad, ja trešā persona savu sabiedrības nosaukumu vai komercnosaukumu izmanto saskaņā ar godīgu praksi rūpnieciskās vai komerciālās lietās.

[Paraksti]